

Με απασχολεί το τραύμα στην Κύπρο και πώς το διαχειριζόμαστε

Media: ΘΕΣΣΑΛΙΑ Page: 25 Published at: 07-05-2023
Author: Surface: 1036.38 cm² Circulation: 0
Subjects:

• ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

Με απασχολεί το τραύμα στην Κύπρο και πώς το διαχειριζόμαστε

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΧΑΡΙΤΙΝΗ
ΜΑΛΙΣΣΟΒΑ

Brandy sour, το βιβλίο σας, ένα μυθιστόρημα σε είκοσι δύο δωμάτια, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη, θα μας δώσει κάποια στοιχεία του;

Το βιβλίο αναφέρεται στο εμβληματικό ξενοδοχείο Λήδρα Πάλας, το οποίο οικοδομήθηκε τη δεκαετία του 1950 στο κέντρο της Λευκωσίας και βρέθηκε στο κέντρο των κοινωνικών και πολιτικών εξελίξεων, από τότε που χτίστηκε μέχρι και σήμερα. Εκεί μαζευόταν η μπουρζουαζία της εποχής, πίνοντας το θρυλικό κοκτέιλ Brandy Sour που έγινε το σήμα κατατεθέν του ξενοδοχείου, εκεί γίνονταν οι κοσμικοί γάμοι και όλες οι σπουδαίες πολιτιστικές εκδηλώσεις της εποχής. Την ίδια στιγμή, ωστόσο, βρέθηκε στο κέντρο όλων των μεγάλων πολιτικών εξελίξεων. Στα σαλόνια του συγχρωτίζονταν οι Άγγλοι αποικιοκράτες, κοσμικοί και πολεμικοί ανταποκριτές που κάλυπταν τους πολέμους της Μέσης Ανατολής, εκεί έγινε το δεινόμο για την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960, αλλά και μια από τις φονικότερες μάχες στην τουρκική εισβολή του 1974. Στα σαλόνια του αργότερα έγιναν οι πρώτες διακονιστικές συνομιλίες για επίλυση του Κυπριακού και στους κήπους του οι ανταλλαγές Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων αιχμαλώτων. Πλέον τώρα είναι το σπίτι της ειρηνευτικής δύναμης των Ηνωμένων Εθνών και είναι σχεδόν υπό κατάρρευση, αφημένο στη μοίρα του. Αντιλαμβάνεστε λοιπόν πως το ξενοδοχείο αποτελεί μια αντανακλάση της σύγχρονης ιστορίας της πατρίδας μου, μια μικρογραφία των γεγονότων και θέλησα μέσω αυτού να μιλήσω ξανά για την ιστορία του τόπου, αυτού που θέλαμε να είχε υπάρξει, αλλά απέτυχε στο τέλος να υπάρξει.

Μέσα από το βιβλίο αναφέρομαι στις ζωές 22 ανθρώπων που πέρασαν από το ξενοδοχείο μέσα από την ιστορική διαδρομή του κτηρίου και στον τρόπο που το μεγάλο αυτό αίκμη επηρέασε τις ζωές και τον κόσμο τους. Αναφέρομαι σε γνωστούς ανθρώπους που φιλοξενήθηκαν στο Λήδρα Πάλας, όπως τον Γιούρι Γκακάριν, την πριγκίπισσα Μαργαρίτα ή την Αλίκη Βουγιουκλάκη, αλλά και σε λιγότερο γνωστούς, όπως οι καθαρίστριες, οι θιρωροί και τα γκαρσόνια του ξενοδοχείου, που βίωσαν αλλιώτικα το κτήριο.

Γιατί επιλέξατε το Λήδρα Πάλας, το εμβληματικό ξενοδοχείο με τα 22 δωμάτια για τις αντίστοιχες ιστορίες σας;

Η σφοδρή για να γράψω αυτό το μυθιστόρημα ήρθε από την Αγγλία. Ενώ έγραφα ένα άλλο βιβλίο, πιπέστε με η Κύπρος παρουσιάζει πολλές άλλες παθογένειες, πέραν του Κυπριακού προβλήματος, που έγινε ανάθεση να γράψω ένα διήγημα για την αγγλική ανθολογία «All walls collapse: Stories of Separation» που έγινε σε συνεργασία του Pen England και του Corinna Press.

Πρόκειται για μια ανθολογία όπου 12 συγγραφείς από 12 χώρες κληθήκαμε να γράψουμε ο καθένας στη γλώσσα του για τα τείκη που χωρίζουν την πατρίδα μας. Εμένα μου ζήτησαν να γράψω για την Πράσινη Γραμμή.

Σκέφτηκα λοιπόν ότι το ξενοδοχείο Λήδρα Πάλας είναι στο μυαλό μου το σύμβολο του διαχωρισμού στην Κύπρο και αποφάσισα να γράψω για αυτό. Όλα

Νιώθω μεγάλη χαρά για την ανταπόκριση που είχε το βιβλίο και για το γεγονός ότι λίγους μήνες μετά την έκδοσή του προχώρησε κιόλας σε δεύτερη έκδοση

όσα είναι το ξενοδοχείο φώναζαν μέσα μου διαχωρισμός, άλλωστε το Λήδρα Πάλας, έχει δώσει το όνομά του στο πιο γνωστό οδόφραγμα του τόπου μου, και έτσι αποφάσισα να μιλήσω για όλα όσα έγιναν και εξακολουθούν να γίνονται με φόντο το μεγάλο αυτό ξενοδοχείο και τους ανθρώπους, γνωστούς και αγνώστους που πέρασαν από τα δωμάτια του. Όταν ολοκλήρωσα το διήγημα για την ανθολογία, ένιωθα πως είχα ακόμα πολλά να πω και το διήγημα εξελίχτηκε τελικά σε μυθιστόρημα που εξελίσσεται σε 22 δωμάτια, με 22 ιστορίες ανθρώπων και 22 ποτά σπονδές στον πόνο του τόπου μου.

Έχετε γεννηθεί αμέσως μετά τη διχοτόμηση της πατρίδας σας, της Κύπρου. Είναι το βιβλίο σας ένα μέσο διατήρησης της ιστορικής μνήμης;

Δεν ξεκινώ να γράφω ένα βιβλίο έχοντας ως στόχο τη διατήρηση της ιστορικής μνήμης. Ωστόσο, αναπόφευκτα, όταν γράφεις ένα βιβλίο που «πατά» σε ιστορικά δεδομένα και γεγονότα, θέματα όπως αυτό της μνήμης έρχονται στην επιφάνεια. Θα έλεγα ωστόσο πως πολύ περισσότερο με απασχολεί το τραύμα στην Κύπρο και πώς το διαχειριζόμαστε και για μένα το Λήδρα Πάλας είναι το μεγάλο σπίτι του κυπριακού τραύματος.

Στα βιβλία μου, ωστόσο, αναφέρομαι περισσότερο στους ανθρώπους του τόπου και πώς το τραύμα του πολέμου επηρέασε τη ζωή και τις ψυχές του και πώς αυτό αποτέλεσε τη μεγάλη ρήξη με όλα νομίζαμε μέχρι να γίνει ο πόλεμος δεδομένα. Αν με απασχολεί η ιστορική μνήμη, με απασχολεί περισσότερο ως μνήμη για αυτά που χάθηκαν, και όχι ως η θεσμοθετημένη μνήμη που μπορεί να αποστείλει και το επίσημο εθνικό αφήγημα στην Κύπρο, το οποίο και υποχρεούνται κάποιος να ακολουθήσει.

Το βιβλίο έχει ήδη λάβει θερμή υποδοχή από αναγνώστες και κριτικούς. Ποια είναι τα δικά σας συναισθήματα λίγους μήνες μετά την

Ποιο βιβλίο διαβάσατε πρόσφατα και σας εντυπωσίασε;

Θα σας αναφέρω δύο. Το πρώτο είναι το «Άκου το λιοντάρι» της Σούτης Τριανταφύλλου. Είναι απίστευτος ο τρόπος που η συγγραφέας δίνει τον αφηγηματικό λόγο σε κάθε ήρωα στο βιβλίο με τόσο πειστικό τρόπο, η λογοτεχνική της μεεστρία και η συγγραφική της τεχνική. Είναι ένα βιβλίο σεμνάριο δημιουργικής γραφής από μόνο του. Το ζήλεψα. Το δεύτερο, που ομολογώ πως το ξαναδιάβασα, αλλά είναι ένα από τα βιβλία στα οποία επανέρχομαι συνέχεια, είναι το «Ταξιδεύοντας σε ξένη γη» του Ντέιβιντ Παρκ, ενός πολύ σημαντικού Ιρλανδού συγγραφέα, που περιγράφει με απλότητα και ευφύια το ταξίδι ενός πατέρα προς τον γιο του. Λατρεύω τους Ιρλανδούς συγγραφείς νομίζω πως μοιάζουν πολύ με τους Κύπριους, μας στοιχειώνει το πολιτικό πρόβλημα και οι περιβόητες «φασαρίες» που διαπερνούν συνεχώς την γραφή μας.

Ποια αξία θεωρείτε υπέρτατη;

Δεν ξέρω αν μπορεί να θεωρηθεί αξία και ίσως ακουστά και λίγο μπανάλ, αλλά θεωρώ πως για μένα είναι η μητρότητα. Δυσκολεύτηκε πολύ να γίνω μητέρα και για μένα τα παιδιά μου θα είναι πάντα το πιο σπουδαίο μου επίτευγμα.

Ασχολείτε με τη συγγραφή κάποιου νέου βιβλίου;

Πριν το Brandy Sour έγραφα ένα άλλο βιβλίο, που έχει μεν ως φόντο πάλι την Κύπρο, αλλά δεν έχει σχέση με το Κυπριακό πρόβλημα, έχει να κάνει με την ξενοφοβία και τις γυναικοκτονίες. Επανερχόμαι λοιπόν αργά και σταθερά σε αυτά που έγραφα πριν, συνεχίζω την έρευνα και επιστρέφω σιγά σιγά στην αναγκαστική εσωστρέφεια που νιώθω να την έχω μεγάλη ανάγκη για να μπορέσω να γράψω.

Η Κωνσταντία Σωτηρίου γεννήθηκε στη Λευκωσία και εργάζεται ως λειτουργός τύπου στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το μυθιστόρημά της «Η Αϊσέ πάει διακοπές» βραβεύτηκε με το Athens Prize for Literature και ήταν στη βραχεία λίστα των κρατικών βραβείων Κύπρου και Ελλάδας. Το μυθιστόρημά της «Φωνές από Χώρα» ήταν στη βραχεία λίστα των κρατικών βραβείων Κύπρου και Ελλάδας.

Το μυθιστόρημά της «Πικρία Χώρα» βραβεύτηκε με το Κρατικό Βραβείο Κύπρου στην κατηγορία Διήγημα/Νουβέλα. Αναδείχθηκε νικήτρια του Λογοτεχνικού Βραβείου της Κοινοπολιτείας 2019 της περιφέρειας Ευρώπης και Καναδά, αλλά και παγκόσμια νικήτρια του διαγωνισμού για το διήγημά της «Εθιμοθάνου» που αποτελεί μέρος της «Πικρίας χώρας». Η «Πικρία Χώρα» ήταν υποψήφια για το Ευρωπαϊκό Βραβείο Λογοτεχνίας 2021. Έχει γράψει θεατρικά έργα για ανεξάρτητες σκηνές και τον θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Το μυθιστόρημά της «Brandy Sour» κυκλοφόρησε τον Νοέμβριο του 2022 από τις εκδόσεις Πατάκη.